

Nr 206.

Av herr **Wachtmeister**, om anslag till främjande av föreningen *Pietas' verksamhet*.

Föreningen Pietas, vars mål är att åt framtiden i så oskadat skick som möjligt genom sakkunnigt utförd konservering under vetenskaplig kontroll bevara vårt lands äldre textila minnesmärken, har sedan 1911 kommit i åtnjutande av ett årligt understöd av statsmedel. Under åren 1921 och 1922 uppgick anslaget till 4,500 kr., men har under de följande åren betydligt reducerats.

I en skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 augusti 1924 angående föreningens anslagsbehov för år 1925, av vilken skrivelse en avskrift här bilägges, har föreningen framlagt en utförlig redogörelse för sitt anslagsbehov. Av denna redogörelse framgår med önskvärd tydlighet, att föreningen är i synnerligt behov av ökat anslag för att kunna fortsätta sin för hela landet gagnarika verksamhet. Den i Liljewalehs konsthall pågående utställningen av kyrklig textil konst har påvisat, vilka kulturskatter vårt land förfogar över på detta område. Men det torde icke kunna bestridas, att den rangställning, som landet härutinnan intager, medför en förpliktelse att söka till eftervärlden bevara så mycket som möjligt av Sveriges textila konstminnen. En ökning av anslaget till Pietas kan under sådana omständigheter sägas innebära en verklig kulturgärning.

I förhoppning att 1929 års riksdag skall vara benägen att genom ett förhöjt anslag till Pietas lämna sin medverkan till bevarande av landets textila konstminnen, hemställer jag,

att riksdagen måtte till främjande av föreningen Pietas' verksamhet under år 1929 anvisa för budgetåret 1929—1930 ett extra anslag av kronor 4,500:—.

Stockholm den 21 januari 1929.

Axel Wachtmeister.

Avskrift.

Till Konungen.

Föreningen Pietas, vars mål är att åt framtiden i så oskadat skick som möjligt genom sakkunnigt utförd konservering under vetenskaplig kontroll bevara vårt lands äldre textila minnesmärken, har från och med 1911 kommit i åtnjutande av ett årligt understöd av statsmedel mot villkor, att föreningen Pietas till Statens Historiska Museum med äganderätt överlämnar genom föreningen utförda fotografier, register och beskrivningar över behandlade textilföremål. Åren 1911—1914 utgick statsanslaget med 2,000 kr., åren 1915—1917 med 2,500 kr. Med hänsyn till väsentligt ökade utgifter för fotograferingskostnaderna blev anslaget för år 1918 höjt till 3,000 kr., vilket anslag beviljades även för åren 1919 och 1920.

Föreningen Pietas har alltifrån sin begynnelse haft den principen att för utfört arbete icke debitera församlingar, museer och andra offentliga institutioner i landet annat än med föreningens kostnader för material och arbete, under det att ingenting beräknats för den för arbetets utförande nödvändiga vetenskapliga ledningen, lokalhyra, eldning, städning, försäkringar, fotografering m. m., emedan även utan pålägg för dessa kostnaderna bliva mycket dryga till följd av arbetets art. Då de av föreningen behandlade föremålen i regel tillhöra dylika institutioner, är föreningen för bestridande av nyssnämnda utgifter uteslutande hänvisad till statsanslaget. Då utgifterna till följd av föreningens allt mer utvidgade verksamhet varit i ständigt stigande, har bidraget år efter år visat sig allt mera otillräckligt. Arbetet har emellertid kunnat uppehållas, dels genom iakttagande av största sparsamhet, dels genom att avlöningarna för konservator, sekreterare och kassaförvaltare, trots penningvärdets betydliga nedgång, så gott som oförändrade bibehållits allt ifrån föreningens stiftande år 1908.

För att i någon mån kunna avhjälpa dessa svårigheter och för att kunna bestrida övriga oundgängliga utgifter var föreningen nödsakad att år 1919 ingå till Eders Kungl. Maj:t med en underdånig anhållan om statsanslagets ökande för år 1921 till 6,000 kr. Denna ansökan blev dock av Eders Kungl. Maj:t endast i så måtto beviljad, att Eders Kungl. Maj:t äskade ett anslag av 4,500 kr., vilket av 1920 års riksdag bifallits att utgå för 1921. Detsamma var förhållandet med föreningen Pietas ansökan för år 1922. Föreningen ingick nämligen år 1920 med en förnyad ansökan om statsbidragets ökande till 6,000:— kr. för år 1922, men Eders Kungl. Maj:t äskade endast ett anslag av 4,500 kr., vilket av 1921 års riksdag bifallits att utgå för 1922.

Ehuruväl det för föreningens verksamhet varit synnerligen önskvärt, om statsbidraget för år 1923 kunnat ökas till det förut ansökta beloppet, ansåg föreningen Pietas sig icke på grund av de tryckta förhållandena böra göra någon framställning om ökning av statsanslaget för år 1923 utan avlämnade en underdånig ansökan om ett bidrag av 4,500 kr. eller lika stor summa, som beviljats för åren 1921 och 1922.

Denna ansökan blev emellertid av Eders Kungl. Maj:t endast i den mån beviljad, att Eders Kungl. Maj:t äskade ett anslag av 2,000 kr., vilket av 1923 års riksdag beviljats att utgå under budgetåret 1923—1924 såsom understöd för föreningens verksamhet under år 1923. Då utgifterna för lokalhyra, eldning, städning, försäkringar, fotografering, avlöningar till konservator, sekre-

terare och kassaförvaltare m. m. under de senaste åren, trots iakttagande av ytterlig sparsamhet, uppgått till drygt 4,500 kr. per år, så är det självfallet, att det för år 1923 beviljade anslaget 2,000 kr. var otillräckligt. För att föreningen Pietas skulle kunna fortsätta sin verksamhet ingick föreningen 1923 till Eders Kungl. Maj:t med en underdånig anhållan om statsanslagets ökande för budgetåret 1924—1925 till 4,500 kr. eller lika stor summa som beviljats under åren 1921 och 1922. Denna ansökan blev endast i så måtto beviljad, att ett anslag av 1,500 kr. till befrämjande av föreningens verksamhet under år 1924 blivit beviljad på staten för budgetåret 1924—1925.

Alldenstund de förut nämnda utgifterna för lokalhyra, eldning, städning, försäkringar, fotografering, avlöningar till konservator, sekreterare och kassaförvaltare m. m. uppgå till minst 4,500 kr. per år, så är det tydligt, att det för år 1924 erhållna anslaget av 1,500 kr. icke kan betäcka ovannämnda oundgängliga utgifter.

Huru föreningen Pietas under år 1924 skall kunna fullfölja sin verksamhet är för närvarande föremål för föreningens överläggningar. Endast genom enskilda personers mellankomst torde detta kunna bliva möjligt. I längden kan givetvis dylikt inskridande till förmån för verksamheten från privat håll icke påräknas. Om sålunda föreningen Pietas skall kunna fortsätta sin för hela landet gagnarika verksamhet, är föreningen i ofrånkomligt behov av ett statsanslag av minst 4,500 kr. och ser sig därför nödsakad att i underdånighet anhålla,

att Eders Kungl. Maj:t till främjande av föreningen Pietas verksamhet under året 1925 täcktes av nästkommande riksdag äska ett anslag av 4,500 kr. på extra stat för budgetåret 1925—1926.

Enligt närslutna intyg har föreningen Pietas till efterrättelse av givna föreskrifter till Statens Historiska Museum överlämnat fotografier, register och beskrivningar över behandlade föremål 1923.

Underdånigst
Sigurd Curman.

/ *Agnes Branting.*
Sekreterare.

Stockholm den 27 augusti 1924.

Rätt avskrivet; betyga

M. Klein.

Lars Tunberg.